

OBSAH

Poděkování	6
Předmluva	15
1 Anatomie malé pánve	17
1.1 Ženské zevní pohlavní orgány (organa genitalia feminina externa)	17
1.2 Pochva (vagina, kolpos)	21
1.3 Hrdlo děložní (cervix, collum uteri, trachelos)	27
1.4 Děloha (uterus, hystera – metra)	29
1.5 Vejcovod (tuba uterina, salpinx)	31
1.6 Vaječník (ovarium, oophoron)	33
1.7 Prs (mamma, mastos)	34
1.8 Ostatní orgány pánve	38
1.9 Inervace orgánů břišní dutiny a malé pánve	43
2 Hormony řídící reprodukční funkci ženy	48
2.1 Hypothalamická úroveň	48
2.2 Hypofýza	54
2.3 Ovarium	56
2.4 Hormony produkované v souvislosti s těhotenstvím	77
3 Metabolismus androgenů	81
3.1 Produkce	81
3.2 Účinnost (poznámky)	83
3.3 Metabolismus	84
3.4 Androgeny v graviditě	88
3.5 Změny metabolismu androgenů v menopauze	88
4 Patologie metabolismu androgenů	90
4.1 Definice	90
4.2 Etiopatogeneze hyperandrogenemie	93
4.3 Dokumentace, diagnostika	94
4.4 Patologické stavy spojené s hyperandrogenismem	96
4.5 Terapie hyperandrogenismu	103
4.6 Stavy s nedostatkem androgenů u žen	110
5 Stanovení hormonů	113
5.1 Poznámky k laboratorním metodám stanovení hormonů	113
5.2 Stanovení koncentrace hormonů	114
5.3 Diagnostické testy	119
6 Embryonální vývoj	125
6.1 Obecná embryologie	125
6.2 Urogenitální systém	138
6.3 Vývoj prsu	144
7 Intersexualita – poruchy pohlavního vývoje	145
7.1 Úvod	145
7.2 Intersexualita ženy – tzv. ženský pseudohermafroditismus (FPH)	147
7.3 Intersexualita muže – tzv. mužský pseudohermafroditismus (MPH)	148
7.4 Pravý hermafroditismus	152

8	Kongenitální adrenální hyperplazie	155
8.1	Defekt 21-hydroxylázy	156
8.2	Defekt 3 β -hydroxysteroiddehydrogenázy (3 β -HSD)	162
8.3	Defekt 11-hydroxylázy	164
8.4	Defekt aldosteronsyntetázy (metyloxidázy)	165
8.5	Defekt 17 α -hydroxylázy a/nebo 17,20-lyázy (desmolázy)	165
8.6	Defekt steroidního akutního regulačního proteinu (STAR)	165
9	Dysgenese gonád	167
9.1	Turnerův syndrom	168
9.2	Gonádové dysgenese s přítomností chromozomu Y	172
9.3	Pravý hermafroditismus	174
9.4	Ageneze gonád	174
10	Menstruační cyklus	176
10.1	Popis jednotlivých úrovní regulace cyklu	176
10.2	Popis menstruačního cyklu	189
10.3	Zpětnovazebné regulační mechanismy menstruačního cyklu	194
10.4	Projevy menstruačního cyklu	196
10.5	Fertilní menstruační cyklus	201
11	Poruchy menstruačního krvácení	203
11.1	Definice	203
11.2	Diagnostika	206
11.3	Terapie	208
12	Poruchy vázané na menstruační cyklus	213
12.1	Premenstruační syndrom	213
12.2	Dysmenorea	217
12.3	Bolesti hlavy v souvislosti s menstruací	220
12.4	Další příznaky s vazbou na menstruační cyklus	221
13	Primární amenorea	223
13.1	Etiologie	223
13.2	Diagnostika a management	229
14	Sekundární amenorea	232
14.1	Diagnostika	232
14.2	Etiologie	234
14.3	Terapie sekundární amenorey	245
15	Hyperandrogenní syndrom	247
15.1	Úvod	247
15.2	Etiopatogeneze	248
15.3	Diagnostika	251
15.4	Symptomatologie	252
15.5	Management	257
16	Období pohlavního dospívání	264
16.1	Fyziologický vývoj reprodukčních funkcí	264
16.2	Gynekologické vyšetření v období dětství a dospívání	273
16.3	Hlavní patologické jednotky období dětství a pohlavního dospívání	275
17	Menopauza	287
17.1	Patofyziologie	288
17.2	Klinické projevy	291
17.3	Diagnostika	303
17.4	Terapie	303
18	Primární ovariální poruchy	306
18.1	Epidemiologie	306
18.2	Morfologie ovarií	306
18.3	Etiologie	306
18.4	Symptomatologie	311
18.5	Diagnostika	311
18.6	Terapie	313

19	Léčba příznaků spojených s menopauzou	315
19.1	Účinky hormonální terapie podle jednotlivých orgánů nebo systémů	316
19.2	Hormonální terapie a zhoubná onemocnění	326
19.3	Účinky na další systémy	329
19.4	Kontraindikace hormonální terapie	331
19.5	Hlavní studie týkající se hormonální terapie	333
19.6	Přehled preparátů	336
19.7	Alternativy klasické hormonální terapie	346
20	Endokrinologie těhotenství	360
20.1	Oplodnění	360
20.2	Placenta	363
20.3	Hormonální změny v těhotenství	364
20.4	Porod	373
20.5	Laktace	376
20.6	Restituce hormonální funkce po porodu	377
21	Antikoncepce	380
21.1	Kombinovaná perorální kontracepce (COC)	380
21.2	Parenterální formy kombinované kontracepce	400
21.3	Gestagenní kontracepce (POC – progestogen-only contraceptives)	404
21.4	Nitroděložní tělísko (IUD – intra-uterine device)	410
21.5	Emergentní kontracepce	413
21.6	Sterilizace	415
21.7	Bariérové metody	418
21.8	„Přirozené“ metody	419
21.9	Jiné formy kontracepce	419
22	Endometrióza	425
22.1	Epidemiologie a biologická povaha endometriózy	425
22.2	Etiologie	426
22.3	Patogeneze	428
22.4	Klinické projevy	431
22.5	Diagnostika	432
22.6	Terapie	435
22.7	Profylaxe	441
22.8	Adenomyóza	442
23	Hyperprolaktinemie	447
23.1	Etiologie	447
23.2	Klinické aspekty hyperprolaktinemie	450
23.3	Diagnostika	450
23.4	Management	452
23.5	Follow-up	457
24	Neplodnost	460
24.1	Vyšetření	460
24.2	Tubární příčina sterility	465
24.3	Ovariální příčina sterility	466
24.4	Uterinní příčina sterility	473
24.5	Cervikální příčina sterility	473
24.6	Neplodný muž	474
24.7	Neobjasněná příčina sterility	475
24.8	Metody asistované reprodukce (assisted reproduction technologies – ART)	475
25	Ovariální hyperstimulační syndrom	483
25.1	Patogeneze	483
25.2	Klinické projevy	484
25.3	Klasifikace	485
25.4	Komplikace	486
25.5	Management	486

26	Poruchy štítné žlázy se vztahem k reprodukční funkci	489
26.1	Normální funkce štítné žlázy	489
26.2	Hypotyreóza	490
26.3	Tyreotoxikóza	495
26.4	Tyreoidální uzly	500
27	Infekce v gynekologii	503
27.1	Záněty pochvy	503
27.2	Pohlavně přenosná onemocnění (STD)	518
27.3	Pánevní zánětlivá nemoc (pelvic inflammatory disease – PID)	532
27.4	Infekce v souvislosti s gynekologickou operativou	545
27.5	Granulomatózní onemocnění v gynekologii	548
27.6	Infekční onemocnění prsu	552
28	Pelvic pain	558
28.1	Úvod	558
28.2	Chronická bolest	561
28.3	Akutní bolest	567
29	Ektopická gravidita	570
29.1	Epidemiologie	570
29.2	Etiopatogeneze	571
29.3	Symptomatologie	573
29.4	Diagnostika	573
29.5	Léčba	578
29.6	Prognóza a prevence	580
30	Inkontinence moči	583
30.1	Epidemiologie	583
30.2	Klasifikace močové inkontinence	585
30.3	Mechanismus kontinence	587
30.4	Diagnostika	591
30.5	Terapie	600
31	Sestup pánevních orgánů	611
31.1	Etiologie	611
31.2	Diagnostika	613
31.3	Terapie	617
32	Urgence a urgentní inkontinence moči	623
32.1	Epidemiologie	623
32.2	Etiopatogeneze	624
32.3	Diagnostika	629
32.4	Nefarmakologická léčba	630
32.5	Farmakoterapie	631
33	Úvod do gynekologické onkologie	643
33.1	Základní pojmy	643
33.2	Histologie	648
33.3	Diagnostika	650
33.4	Terapie	651
34	Benigní onemocnění vulvy	666
34.1	Úvodní poznámky – vývoj, anatomie, funkce	666
34.2	Vyšetření zevního genitálu	666
34.3	Benigní patologie zevního genitálu	667
35	Maligní onemocnění vulvy	680
35.1	Epidemiologie a biologická povaha malignit vulvy	680
35.2	Histologie	684
35.3	Diagnostika	686
35.4	Terapie	689
35.5	Prognóza	696
35.6	Follow-up	696

36	Benigní onemocnění pochvy	699
36.1	Úvodní poznámky – vývoj, anatomie, funkce	699
36.2	Benigní patologie pochvy	699
37	Maligní onemocnění pochvy	704
37.1	Epidemiologie a biologická povaha malignit pochvy	704
37.2	Histologie	707
37.3	Diagnostika	709
37.4	Terapie	711
37.5	Prognóza	714
38	Benigní onemocnění hrdla dělohy	717
38.1	Úvodní poznámky – vývoj, anatomie, funkce	717
38.2	Vyšetření děložního hrdla	718
38.3	Benigní patologie hrdla dělohy	725
39	Maligní onemocnění hrdla dělohy	729
39.1	Epidemiologie a biologická povaha malignit hrdla dělohy	729
39.2	Histologie	733
39.3	Diagnostika	734
39.4	Terapie	738
39.5	Prognóza	746
39.6	Follow-up	746
40	Benigní onemocnění děložního těla	751
40.1	Úvodní poznámky – vývoj, anatomie, funkce	751
40.2	Vyšetření dělohy	752
40.3	Benigní patologie dělohy	753
41	Maligní onemocnění děložního těla	761
41.1	Epidemiologie a biologická povaha malignit těla dělohy	761
41.2	Histologie	765
41.3	Diagnostika	768
41.4	Terapie	772
41.5	Prognóza	784
41.6	Follow-up	785
42	Benigní onemocnění ovaria	790
42.1	Úvodní poznámky – vývoj, anatomie, funkce	790
42.2	Vyšetření ovaria	790
42.3	Benigní patologie ovaria	791
43	Maligní onemocnění ovaria	794
43.1	Epidemiologie a biologická povaha malignit ovaria	794
43.2	Histologie	796
43.3	Diagnostika	801
43.4	Terapie	803
43.5	Prognóza	814
43.6	Follow-up	815
44	Benigní onemocnění prsu	819
44.1	Úvodní poznámky – vývoj, anatomie, funkce	819
44.2	Vyšetření mléčné žlázy	821
44.3	Benigní patologie mléčné žlázy	821
45	Maligní onemocnění prsu	831
45.1	Epidemiologie a biologická povaha malignit prsu	831
45.2	Histologie	837
45.3	Diagnostika	840
45.4	Terapie	846
45.5	Prognóza	863
45.6	Follow-up	864

46	Gestační trofoblastická nemoc	869
46.1	Trofoblastická invaze (TI)	869
46.2	Molární těhotenství (mola)	870
46.3	Perzistující trofoblastická nemoc (PTN)	873
46.4	Choriokarcinom	873
46.5	Placental-site trophoblastic tumor (PSTT)	879
47	Operace v gynekologii	880
47.1	Úvod	880
47.2	Šití operační rány	888
47.3	Abdominální operace	891
47.4	Vaginální operace	898
47.5	Operace na zevním genitálu	903
47.6	Operace na prsu a v axile	906
47.7	Operační komplikace	908
48	Endoskopie v gynekologii	914
48.1	Laparoskopie	914
48.2	Hysteroskopie	927
	Léky a léčivé formy	935
	Barevná příloha	957
	Přehled použitých zkratk	983
	Medailonky autorů	991
	Seznam ilustrací	993
	Rejstřík	997